

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Oszályozás	
Tárgy	F(061)
Hely	Magyar Képzőműv. Szövetség
Idő	"1963"
Személy	
Szerző:	Pesold Ferenc
Cím:	Vésők, ecsetek, ceruzák
Forrás:	ESTI HÍRLAP II. 13.

Ma és holnap pihennek a vésők, ceruzák, ecsetek, nem gyúrnák az agyagot, nem keverik a palettán a színeket. Ma és holnap tanácskoznak, vitatkoznak, választanak a képző- és iparművészek.

Közgyűlés... Ha agyat szikkasztó, céltalan értekezletek emléke bukkan elő a szóra, viszolyog az ember. De ez nem törvénytörés, lehet másképpen is. Csak azokon múlik, akik előkészítik, és akik részesei a tanácskozásnak. *És hol folyhatna termékeny vita, ha nem a Magyar Képzőművészek Szövetségének közgyűlésén!* Rengeteget építkezünk, és nagy külső és belső falfelület várja a domborműveket, freskókat, mozaikokat. És mennyi lakás vár festményre, rézkarcra, kispasztikára, textilre, szőnyegre. Még soha nem volt ilyen gazdag lehetősége a képző- és iparművészeknek, mint napjainkban. És ezzel együtt nőtt társadalmi szerepük, jelentőségük, felelősségük is. S ezért reméljük, hogy ez a közgyűlés nem kerül a rossz emlékek közé, hanem az alkotó munkához lendületet adó tanácskozás lesz.

Mi, akik a képzőművészetnek élvezői vagyunk, nagy érdeklődéssel figyeltük a modernista vitát, mely majd egy éve robbant ki. Érvek, nézetek csaptak össze, mégsem zárukt megnyugtatóan. Jó lenne, ha a közgyűlés serkentőleg hatna a kifulladás vitázókedvre. De nem lenne jó, ha a viták a „legyen nálunk is ilyesmí” szellemében fogannának. A képzőművészet területén is, akárcsak az élet egyéb területein, akad elegendő valószínűségi probléma, amiket csak egészséges eszmecsere tudnak tisztázni. Így talán érdemes lenne elidőzni a fiataloknál. Megfelelően változtatjuk-e ki őket, megfelelő-e a képzésük, szükséges-e minden végzősnek államilag fényjelezni művész voltát. Jó-e és így jó-e a *Fiatalok Stúdiója*? A kívülállónak olykor az az érzése, mintha megöregedett volna a stúdió.

Érdemes lenne megnézni azt a jelenséget is, amivel a képzőművészet iránt érdeklődő nem egyszer találkozhat, nevezetesen azt, hogy a műteremlátogatásoknál tapasztalható színvonal és a kiállítások színvonala között eltérések vannak, sokszor az előbbiek javára. S némileg ide tartozik a kritikai mérce is. Évekre visszamenőleg vizsgálva kritikánkat, olyan kép alakul ki az emberben, hogy nálunk csak kitűnő, kitűnőbb, legkitűnőbb alkotók vannak, itt-ott apró hibákkal.

Bár lehetséges, hogy a munkaosztás a lehető legjobban működik, mégis, úgy gondoljuk, helyes lenne itt is elidőzni. A kívülálló számára nehezen érthető például az, hogy egy-egy pályázat körül

miért kell megteremteni a csendet, s mi, akikért megszületik a mű, miért találkoznak tereken, házak falán a befejezett ténnyel, szobor, dombormű és sgraffito formájában? A csend jellemzi egyébként a *Derkovits-pályázatok* is. Itt vetődik fel az a gondolat, hogy az ösztöndíjnak az állami megbízásból kizáró passzusa nem tartja-e távol a legjobb erőket? És ha említettük a nagyarányú építkezéseket, jó lenne a képzőművészet és építőművészet kapcsolatát tisztázni végre. Halaszthatatlan feladat.

Nem a teljesség igényével, még csak azt sem mernénk megkockáztatni, hogy a legfontosabb problémákkal

léptünk elő. Jónak tartottuk volna, ha a közgyűlést megelőző időket *termékeny viták jellemzik*, s az is javára vált volna a közgyűlésnek, ha időben nyilvánosságra kerül a közgyűlési beszámoló, de reméljük, hogy a közgyűlés a kezdet és nem a vég, és a szövetség tekintélyben megerősödve folytathatja munkáját. Ehhez kívánunk jó munkát, hasznos tanácskozást.

Pesold Ferenc

A fehér kőből a véső nyomán stilizált szarvasok alakja bontakozik ki. *Laborcz Ferenc* domborművét *Bartók Cantata* profánája ihlette meg, s a művet most faragják a kőszobrászok a *Képzőművészeti Kivitelező Vállalat városligeti* műtermében. A szarvasok rövidesen a rákoshegyi új iskola udvarát díszítik. Egy másik domborművön bányászfigurát látunk — (*Kótai Nándor műve*) — rövidesen az ajkai szénosztályozó bejárata fölé kerül.

A kőbányai Csajkovszkij-parkot több muzsikuszoborja díszíti. Ezek közé kerül most *Konyoresik János* nagyméretű *Chopin-feje*. De nem Chopin az egyetlen kőbe faragott zeneszerző a műhelyben. Készen áll *Wagner, Gounod, Verdi, Smetana szobra*, az Operaház homlokzatára készülő szobrok közül. A kaposvári színház elé *Marton László* lantos nőalakot ábrázoló műve kerül. Márványból faragják ki *Makrisz Agamemnon Lenin-fejét*, amely rövidesen a Pest megyei tanácsház belső terét díszíti. Négy ülő figurát ábrázol *Kiss István* szobra: a kaposvári új lakótelep parkjába szállítják majd. Játékos kiscsikókban gyönyörködhetnek hamarosan az Amerikai úti lakótelep játszótérének látogatói: *Kákonyi István* alkotásában, mely ugyancsak készen áll. Domboldalon ülő leányalakok gyönyörűen megkomponált szoborcsoportja fogad az egyik műhelyben. Mesterének, *Kerényi Jenőnek* is különösen kedves lehet ez a műve, mert a kőszobrász munka 20 százalékát ő maga végzi el. A szobor az oroszlanói iskolába kerül.

A pécsi Dóm apostolszobrai közül csupán hat készült el a felszabadulás előtt. Most *Antal Károly* művei alapján nagytítják fel és vésik kőbe a másik hat apostol mását. Még egy apostolszoborral találkozunk a kőszobrászok műtermében: *Szent Péter* ötméteres szobrát *Pándi Kiss János* rekonstrukciója alapján készítik el az egeri székesegyház elé. Ugyancsak rekonstrukció az a négy évszázakot szimbolizáló aranyozott barokk szoborcsoport, amely a *fertői* kastélynak készül. A Várba kerül majd vissza

egy helyreállított kétszázéves, városvédő szentet ábrázoló szobor.

A magyar történelem közelmúltjából három arc másával találkoztunk. *Károlyi Mihály* profilja néz le ránk *Kalló Viktor* 150x150-es domborművéről; jövő hónapban leplezik le a Károlyi-palota falán. *Karikás Frigyes dombormű* (*Fekete Géza* alkotása) az íróról elnevezett felsőerdősori iskolába kerül. *Boldogfay Farkas Sándor, Rózsa Ferenc* portréját pedig a Zrínyi Akadémia számára faragják kőbe.

I. I.

□ A CSONTVÁRY KIÁLLÍTÁS anyagának nagy részét hamarosan megismeri a jugoszláv közönség is, ugyanis március 20-án Belgrádban rendeznek Csontváry műveiből tárlatot.